

ВИСНОВОК

про якість освітньої діяльності закладу освіти,
за напрямом: «Система оцінювання результатів навчання учнів»

Чернівецького ліцею №18 Чернівецької міської ради

За напрямом 2: Система оцінювання результатів навчання учнів

Вимога/правило	Опис досягнень закладу освіти і потреб у вдосконаленні освітньої діяльності та внутрішньої системи забезпечення якості освіти та рівні оцінювання за вимогами
2.1. Наявність системи оцінювання результатів навчання учнів, яка забезпечує справедливе, неупереджене, об'єктивне та добросовісне оцінювання	<p>Критерії оцінювання навчальних досягнень учнів висвітлено в Освітній програмі на 2023/2024 навчальний рік (<i>Протокол педагогічної ради № 1 від 31.08.2023 року, наказ № 190-о від 1.09.2023 р. "Про затвердження рішень педагогічної ради від 31.08.2023 р."</i>), а також розміщено на інформаційних стендах у класних кімнатах/навчальних кабінетах, проте оприлюднено на сайті ліцею.</p> <p>Освітня програма навчального закладу, схвалена на засіданні педагогічної ради, містить опис інструментарію оцінювання, де прописані очікувані результати за основними компетентностями.</p> <p>Навчальні досягнення здобувачів у 1-2 класах підлягають вербальному, формульованому оцінюванню.</p> <p>Навчальні досягнення здобувачів у 3-4 класах підлягають формульованому та підсумковому (тематичному і завершальному) оцінюванню (на підставі рішення педагогічної ради). Оцінювання учнів 5-6 класів НУШ, а також 6-9 класів здійснюється відповідно до Методичних рекомендацій Міністерства освіти і науки України з використанням 12-бальної системи. Водночас в освітній програмі відсутні прописані загальні очікувані результати навчання здобувачів освіти за всіма ключовими компетентностями, а також інформація про наявність критеріїв, які були б розроблені на основі власних шкал оцінювання педагогів або адаптовані до вікових особливостей учнів, інструментів оцінювання тощо. На засіданні педагогічної ради розглядалося питання оцінювання навчальних досягнень учнів, зокрема й з предметів варіативної складової, проте в загальному контексті, без деталізації за видами роботи та шкалами оцінювання тощо.</p> <p>За спостереженнями, 60% педагогів оприлюднюють критерії оцінювання результатів навчання учнів, переважну більшість з них становлять вчителі початкової школи. Менш</p>

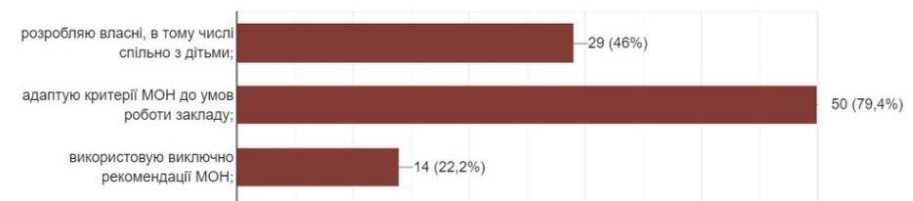
ніж третина всіх педагогів (28%) під час навчальних занять не звертають увагу учнів на критерії оцінювання. Під час спостережень за навчальними заняттями у навчальних кабінетах базової школи не виявлено критеріїв для окремих видів робіт (контрольних, самостійних, творчих тощо, а також для само- та взаємооцінювання учнями).

Згідно з даними, отриманими із форм опитування педагогів щодо власної педагогічної діяльності, під час занять вчителі використовують різні форми роботи та способи оцінювання результатів навчання учнів. Серед робіт переважають індивідуальна робота, групова діяльність, фронтальні види роботи, усні (бесіда, розповідь, переказ, діалог), письмові (тестові, компетентнісні завдання, перекази, диктанти, діагностувальні роботи).

Більшість педагогічних працівників під час оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти використовують рекомендації Міністерства освіти і науки України, а 29 педагогів розробляють самостійно для кожного виду роботи.

8. Які критерії оцінювання Ви використовуєте для предмету (предметів), які викладаєте?

63 відповіді

На діаграмі відповідей педагогічних працівників можна побачити, що:

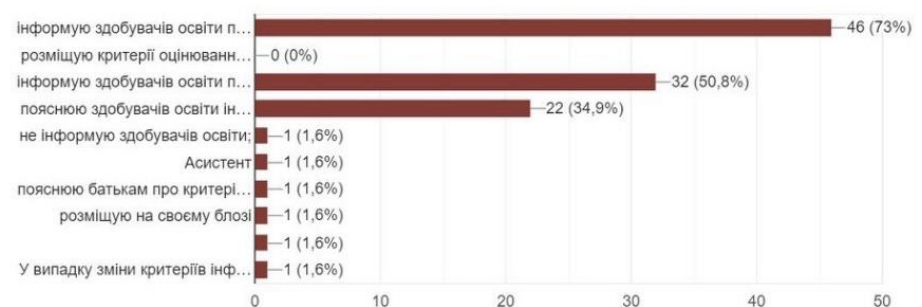
73% педагогів інформує здобувачів освіти про критерії оцінювання на початку навчального року;

50,8% - інформує здобувачів освіти про критерії оцінювання перед вивченням кожної теми;

34,9% - пояснює здобувачам освіти індивідуально.

9. Як здобувачі освіти дізнаються про критерії, за якими Ви оцінюєте їх навчальні досягнення? (можливо обрати декілька варіантів відповідей)

63 відповіді

За результатами опитування з'ясовано: 59 % здобувачів освіти отримують інформацію про критерії, правила та процедури оцінювання навчальних досягнень від педагогічних працівників на початку навчального року, семестру (також підтверджують педагогічні працівники), 31% – тільки у разі звернення до вчителя, 7% – не отримують.

22. Ви отримуєте інформацію про критерії, правила і процедури оцінювання навчальних досягнень?

303 відповіді

56,6% батьків стверджують, що здобувачі освіти завжди отримують інформацію про критерії, правила та процедури оцінювання учнів, 26,6% переважно отримують інформацію.

6. Ви отримуєте інформацію про критерії, правила і процедури оцінювання навчальних досягнень учнів?

549 відповідей

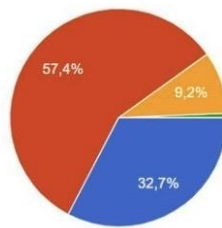

При опитуванні педагогічні працівники вказали, що це відбувається через батьківські збори, сайт школи, класні куточки.

Здобувачі освіти вважають оцінювання результатів їхнього навчання справедливим. 54,7% здобувачів освіти вважають, що у більшості випадків у закладі освіти їх оцінюють справедливо, 32,7% вважають, що справедливо, однак 9,2% зазначають, що у більшості випадків оцінювання відбувається несправедливо.

23. Наскільки вчителі справедливо оцінюють Ваші навчальні досягнення?

303 відповіді

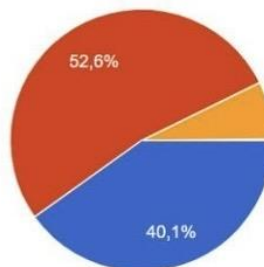
- оцінюють справедливо;
- у більшості випадків оцінюють справедливо;
- у більшості випадків оцінюють несправедливо;
- оцінюють несправедливо.

Серед батьків думки щодо справедливості оцінювання їхніх дітей розділилися наступним чином:

- 40,1% - завжди;
- 52,6% - переважно так;
- 7,1% - іноді.

5. Учителі справедливо оцінюють навчальні досягнення Вашої дитини?

551 відповідь

- так, завжди;
- переважно так;
- іноді;
- ні, ніколи.

У процесі впровадження компетентнісного підходу оцінювання навчальних досягнень спрямовується на вирішення таких основних навчальних завдань:

- розв'язання проблем і прийняття рішень;
- розуміння, а не відтворення фрагментів інформації;
- оцінювання умінь, які визначають здатність працювати в команді;
- вміння слухати, розв'язувати конфлікти, вирішувати дискусійні питання і проблеми;
- вміння застосовувати знання в реальних життєвих ситуаціях.

У ліцеї вчителі сприяють упровадженню компетентнісного підходу в системі оцінювання. Проводять консилиуми з даної теми, вчителі беруть участь у відповідних тренінгах, проходять онлайн-курси.

Відповідно до результатів спостереження за навчальними заняттями можна зробити висновок, що вчителі акцентують увагу на досягненнях учнів, мотивують та підтримують бажання вчитися. В переважній більшості оцінювання здійснюється на засадах компетентнісного підходу, з урахуванням індивідуальних запитів при підборі

	<p>завдань і аналізі виконаної роботи. Під час проведення навчальних занять педагоги заохочують учнів до самоаналізу.</p> <p>Згідно спостережень за навчальними заняттями у класах, де навчаються діти з ООП, їх оцінювання здійснюється відповідно до індивідуальної програми розвитку дитини, вчителі добирають індивідуальні форми оцінювання з обов'язковим урахуванням можливостей дитини.</p> <p><u>За узагальненими результатами Вимоги 2.1. можемо зробити висновок:</u></p> <p><i>Критерії оцінювання результатів навчання оприлюднено в різних формах, а правила і процедури оцінювання висвітлено на сайті закладу освіти в змісті освітньої програми</i></p> <p><i>Більшість здобувачів освіти отримують інформацію про критерії, правила та процедури оцінювання їхніх результатів навчання визначеним у закладі способом, у тому числі від педагогічних працівників</i></p> <p><i>Система оцінювання у закладі освіти ґрунтується на компетентнісному підході.</i></p> <p><i>Переважає більшість учителів застосовують різні прийоми формування оцінювання результатів навчання учнів.</i></p> <p><i>Переважає більшість здобувачів освіти вважають оцінювання результатів їхнього навчання в закладі освіти справедливим і об'єктивним.</i></p> <p><i>У закладі сформовано об'єктивну систему оцінювання результатів навчання здобувачів освіти, проте вона потребує вдосконалення.</i></p>
<p>2.2. Систематичне відстеження результатів навчання кожного учня та надання йому (за потреби) підтримки в освітньому процесі</p>	<p>У навчальному закладі прослідковується системність щодо проведення внутрішнього моніторингового дослідження стану та результатів навчання. Такий висновок зроблено на основі вивчення документації:</p> <ul style="list-style-type: none"> - річний план роботи (Протокол педагогічної ради № 1 від 31.08.2023 року, наказ № 190-о від 1.09.2023 р. "Про затвердження рішень педагогічної ради від 31.08.2023 р.") - протоколи засідань педагогічної ради (Протокол педагогічної ради № 1 від 31.08.2023 року, наказ № 190-о від 1.09.2023 р. "Про затвердження рішень педагогічної ради від 31.08.2023 р." Протокол педагогічної ради №6 від 11.01.2024 року, наказ № 16-о від 11.01.2024 р. "Про затвердження рішень педагогічної ради від 11.01.2024 р.") - накази з основної діяльності. <p>Результати моніторингових досліджень розглядаються на засіданнях педагогічної ради педагогам надаються</p>

рекомендації щодо підвищення якості освіти з предмету та є основою для прийняття управлінських рішень щодо уникнення виявлених проблем. Відповідну інформацію розміщено на сайті ліцею на сторінці «Моніторинг якості освіти».

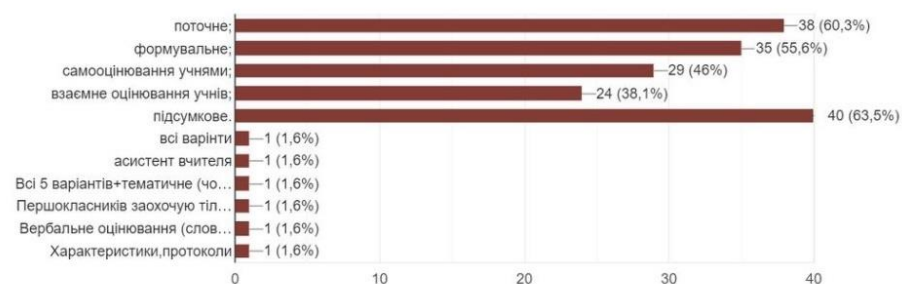
Важливим інформаційним джерелом щодо вивчення досягнень учнів 1 – 4 класів є портфоліо здобувачів освіти та свідоцтва досягнень. У базовій та профільній школі внутрішній моніторинг проводиться що семестру із визначених закладом предметів. Результати моніторингу оприлюднюються на сайті закладу, виділяються й аналізуються сильні та слабкі сторони, шляхи підвищення результатів, приймаються рішення щодо їх коригування.

За результатами моніторингу педагоги проводять корекційну роботу щодо вибору ефективніших форм і методів подачі навчального матеріалу з метою кращого засвоєння його здобувачами, надають індивідуальну інформацію для батьків.

У навчальному закладі впроваджується система формуального оцінювання, що підтверджують відповіді в анкетах 55,6% педагогів, 46% учителів зазначили, що використовують прийоми самооцінювання навчальних досягнень, поточне оцінювання 60,3%, підсумкове 63,5% та взаємооцінювання – 38,1%.

7. Для оцінювання здобувачів освіти Ви використовуєте: (можливо обрати декілька варіантів відповідей)

63 відповіді

Формувальне оцінювання у своїй роботі, використовують усі педагоги 1–4 класів та частина педагогів 5–11 класів, відстежують особистісний поступ здобувачів освіти, формують у них позитивну самооцінку, відзначають досягнення, підтримують бажання навчатися, запобігають побоюванням помилитися, що підтверджується спостереженнями за навчальними заняттями. Відвідані уроки показали, що майже всі вчителі мотивують учнів до вивчення предметів; переважна більшість дають можливість висловити власну думку, підтримують їх ініціативи та

створюють атмосферу взаємоповаги, творчості, співпраці; надають індивідуальні консультації, дають учням різнорівневі завдання.

Упроваджена система формувального оцінювання сприяє особистому поступу учнів: педагоги пов'язують його визначенням та розвитком сильних сторін, відстежують динаміку результатів навчання учнів. Особистісний поступ здобувачів освіти, на думку педагогів, пов'язаний в основному з мотивацією учнів до навчання, їх наполегливістю, усвідомленням важливості набутих знань та компетентностей у повсякденному житті. Педагогічні працівники відстежують особистісний поступ учня, відзначають їх досягнення та мотивують до навчальної діяльності.

Спостереження за навчальними заняттями підтверджують, що більшість педагогів створюють для дітей ситуацію успіху на уроках, навчають навичкам самооцінки, формують у них позитивну самооцінку. В позаурочний час деякі педагоги надають індивідуальні консультації та дають посилання на корисні ресурси, які розширюють світогляд учнів поза шкільною програмою.

10. Чи спостерігаєте Ви особистісний поступ здобувачів освіти? І з чим він пов'язаний?

63 відповіді

Так. Пов'язаний із мотивацією

З особистим бажанням вчитися здобувачів освіти.

Не зовсім розумію змісту запитання

Так.

індивідуальні консультації, корисні посилання на Інтернет-ресурси, створення ситуації успіху; надають психологічну підтримку здобувачам

Так, пов'язаний з постійною взаємодією між учнями, вчителем та батьками.

Так, спостерігаю. Дітки доброзичливо ставляться один до одного, намагаються спрямовувати свої зусилля на навчання, вчать самостійно себе оцінювати.

Так, спостерігаю особистісний поступ. Зростає рівень сформованих компетентностей, збагачується і корегується освітній досвід.

Так. Наполегливістю здобувачів. Усвідомленням важливості знань у сьогоденних реаліях. Зацікавленістю. Підтримка здобувача та залучення до роботи.

З умовами життя

Так. З організацією постійного спостереження за навчальним поступом; обговорення навчального поступу з батьками; формувального(поточного) та завершального(підсумкового) оцінювання.

так

Частково, залежить від особистісної мотивації здобувача освіти

Так, проводиться спостереження за особистісним поступом здобувачів освіти для моніторингу опанування ним навчального матеріалу; відстеження особистісного росту учня та набуття ним навчального досвіду і компетентностей;
обговорення навчального поступу з батьками або особами, що їх замінюють;

Так, я відчуваю доброзичливе та відповідальне ставлення до навчання здобувачем.

Так, це пов'язано із віковими особливостями учнів

Так. Відповідна мотивація.

Так, як працював учень, чи співпрацював з іншими, чи докладав зусилля, чи ставився до навчання з цікавістю.

Дає змогу відстежувати рівень сформованих компетентностей, навчальний досвід і корегувати освітній.

Тривале дистанційне навчання, зміна здобувачами освіти місця проживання, зміни в контингенті дітей, учнів і педагогів, недостатня забезпеченість учасників освітнього процесу електронними засобами, необхідними для онлайн-навчання, повітряні тривоги мають свої негативні наслідки, які в першу чергу виражаються освітніми втратами. З метою подолання освітніх втрат рішенням педагогічної ради (*Протокол педагогічної ради № 1 від 31.08.2023 року, наказ № 190-о від 1.09.2023 р. "Про затвердження рішень педагогічної ради від 31.08.2023 р."*) було схвалено «Програму подолання освітніх втрат», яка передбачала:

- розробку діагностичних тестів для визначення рівня опорних знань у школярів та вимірювання освітніх втрат з конкретного предмета;
- проведення моніторингу результатів навчання здобувачів освіти з використанням діагностичного інструментарію;
- ряд заходів з надолуження освітніх втрат;
- повторне визначення рівня знань з певних предметів.

Отже, у закладі освіти відстежуються результати навчання учнів, водночас прийняті підходи до аналізу якості знань потребують більшої системності, обґрунтовності, ефективності.

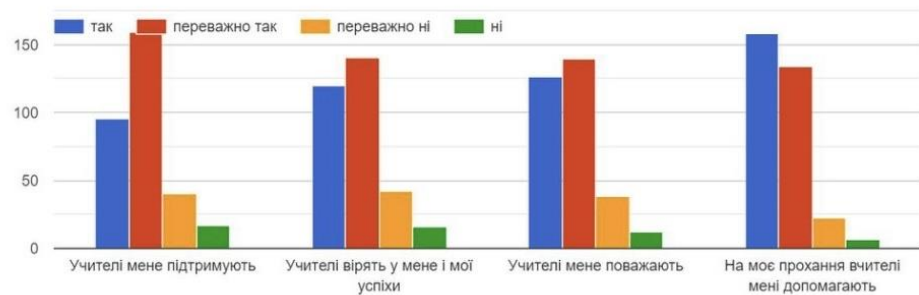
Педагогічні працівники ліцею застосовують формувальне оцінювання учнів, водночас педагоги базової та старшої школи приділяють цьому питанню менше уваги.

За узагальненими результатами Вимоги 2.2. можемо зробити висновок:

У закладі освіти проводиться внутрішній моніторинг результатів навчання здобувачів освіти (не менше ніж двічі упродовж навчального року з усіх предметів (курсів) інваріантної частини.

	<p><i>За результатами моніторингів здійснюється аналіз результатів навчання здобувачів освіти, приймаються рішення щодо їх коригування.</i></p> <p><i>Впроваджена система формувального оцінювання сприяє особистісному поступу здобувачів освіти. Більшість учителів використовують у своїй роботі формувальне оцінювання, відстежують особистісний поступ здобувачів освіти, формують у них позитивну самооцінку, відзначають досягнення, підтримують бажання навчатися, запобігають побоюванням помилитися.</i></p> <p><i>Заклад освіти сприяє формуванню у здобувачів освіти відповідального ставлення до результатів навчання.</i></p>
<p>2.3. Спрямованість системи оцінювання результатів навчання учнів на формування в учнів відповідальності за результати свого навчання, здатності до самооцінювання</p>	<p>Педагогічні працівники надають допомогу учням під час освітньої діяльності (консультації, підготовка до участі в конкурсах, індивідуальні заняття та ін.), поважають їх, підтримують, вірять у них і їхні успіхи. Це підтверджено анкетуванням: здобувачі освіти ствердили такі факти.</p> <p>Відповіді учнів свідчать про те, що у більшості педагоги надають ефективну підтримку учням, прислухаючись до їхніх потреб, поважаючи їхні ідеї.</p> <p>З твердженням «Учителі мене підтримують» повністю погоджується 31% учнів, переважно погоджується - 55%, переважно не погоджується – 13,5%, взагалі не погоджується – менше 0,5%.</p> <p>З твердженням «Учителі вірять у мене і мої успіхи» повністю погоджується 40% учнів, переважно погоджується - 46%, переважно не погоджується – 13,5%, взагалі не погоджується – менше 0,5%.</p> <p>З твердженням «Учителі мене поважають» повністю погоджується 41,5% учнів, переважно погоджується - 45,5%, переважно не погоджується – 12,5%, взагалі не погоджується – менше 0,5%.</p> <p>З твердженням «На моє прохання вчителі мені допомагають» повністю погоджується 52% учнів, переважно погоджується - 44,7%, переважно не погоджується – 3%, взагалі не погоджується – менше 0,3%.</p>

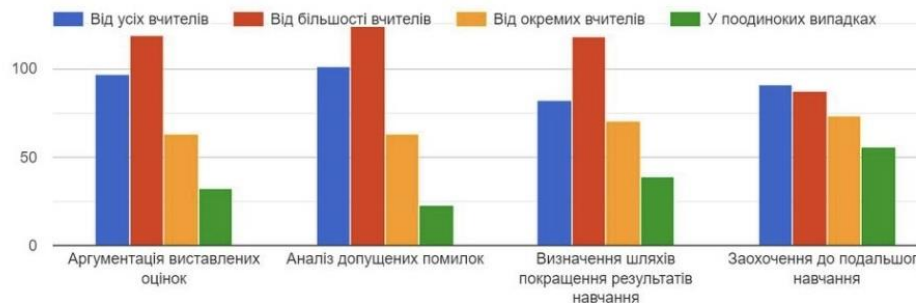
21. Наскільки Ви погоджуєтеся з наступними твердженнями

Педагогічний колектив та керівництво сприяють формуванню у здобувачів освіти відповідального ставлення до результатів навчання, створюють необхідні умови для індивідуального зростання кожного учня.

Зворотний зв'язок здобувачі освіти отримують через пояснення та аргументацію оцінок, аналіз допущених помилок, визначення шляхів покращення результатів, заохочення до подальшого навчання, що також підтверджується їхніми відповідями у ході анкетування.

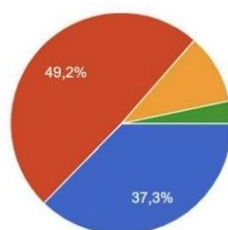
26. В яких формах Ви, як правило, отримуєте зворотній зв'язок від вчителів щодо Вашого навчання:

37,3% учнів зазначають, що їхня думка вислуховується і враховується вчителями під час проведення уроків завжди і в повній мірі, 49,2% вказують, що їхня думка враховується вчителями з окремих предметів, 10,2% вказують, що більшість вчителів навязують свою думку як єдино правильну, а 3,3% в анкетуванні зазначили, що у ліцеї думка учнів практично не враховується.

29. Ваша думка вислуховується і враховується вчителями під час проведення уроків?

303 відповіді

- так, завжди і в повній мірі враховується;
- враховується з окремих предметів;
- більшість вчителів нав'язують свою думку як єдино правильну;
- у ліцеї думка учнів практично не враховується.

Педагоги, за результатами опитування, дають можливість учням висловлювати власну думку, сприймають їхні погляди, підтримують ініціативи, створюють на заняттях атмосферу взаємоповаги, творчості, співпраці, мотивують до вивчення предмета, створюючи ситуацію успіху та ін.

Ліцей забезпечує самооцінювання здобувачів освіти. У здобувачів освіти самооцінювання формується в процесі самостійно організованої діяльності під керівництвом кваліфікованих вчителів, а також тільки тоді, коли в них є цілі, яких вони повинні досягти в процесі навчання, і зрозумілі критерії оцінювання. Самооцінюючи себе, вони отримують чітку картину власних навчальних досягнень, шляхи вирішення проблемних питань і почуваються впевненіше. Ці та інші подібні питання є внутрішньою потребою здобувачів освіти. Учні оцінюють власну компетентність та сприймають оцінку інших. Розуміючи технологію оцінювання власної діяльності, учні ефективніше навчаються і рухаються вперед. Учителі спільно з учнями визначають цілі навчання. Далі учні самостійно регулюють власну навчальну діяльність, а вчитель забезпечує необхідну підтримку.

Основною метою взаємооцінювання є відзначення сильних і слабких сторін інших робіт і, таким чином, аналіз власного прогресу. Розглядалося це питання на засіданні педагогічної ради (*Протокол педагогічної ради № 2 від 31.10.2023 року, наказ № 277-о від 1.11.2023 р. "Про затвердження рішень педагогічної ради від 31.10.2023 р."*).

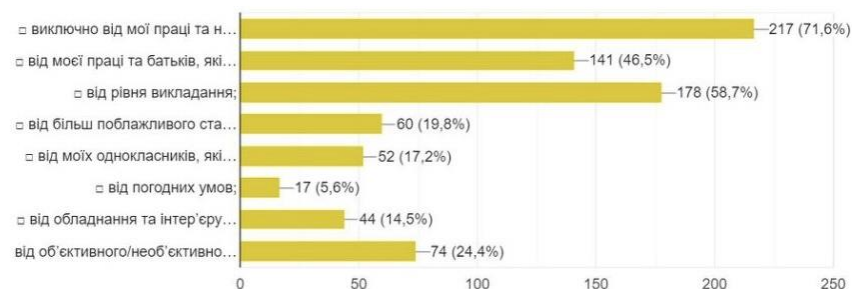
Питання самооцінювання і взаємооцінювання також постійно розглядається в структурі методичної роботи, у процесі співпраці вчителів. Анкетування педагогічних працівників школи вказує на наступне: 46% вчителів зазначили, що використовують самооцінювання, а 38% – взаємооцінювання. Більшість вчителів нашого ліцею з метою розвитку навичок самооцінювання і взаємооцінювання навчальної діяльності учнів систематично нагадують учням про цілі та критерії оцінювання; оприлюднюють мету навчального заняття, критерії оцінювання навчальних

досягнень. На уроках переважна більшість учителів надають учням час на обдумування відповіді, супроводжують її уточнювальними та навідними запитаннями, забезпечують зворотний зв'язок щодо якості виконаного завдання.

71,6% здобувачів освіти відзначили, що результати навчання залежать виключно від їхньої праці та наполегливості, 58,7% - від рівня викладання, 24,4% - від об'єктивного оцінювання навчальних досягнень учня.

28. Від кого (чого) залежать Ваші результати навчання? (можна обрати декілька варіантів відповідей)

303 відповіді

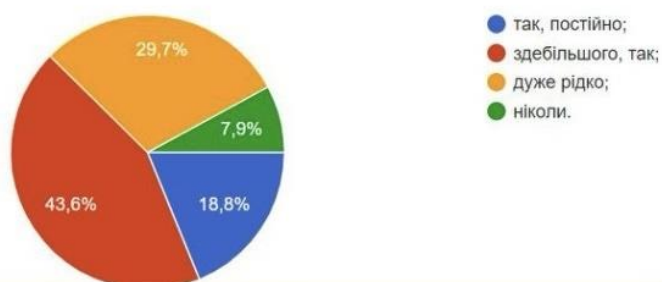

Переважна більшість здобувачів освіти відповідально ставляться до навчання, усвідомлюють його важливість для подальшого життя, вважають, що ліцеї цю відповідальність розвиває.

Проте всього 62,4% вказали, що постійно або здебільшого здійснюють самооцінювання результатів своєї діяльності під час занять.

25. Чи здійснюєте ви самооцінювання результатів своєї роботи під час занять?

303 відповіді

За узагальненими результатами Вимоги 2.3. можемо зробити висновок:

У закладі освіти майже не передбачено ситуацій вибору рівня навчальних завдань і напрямів навчальної діяльності.

Близько половини здобувачів освіти отримують необхідну допомогу в навчальній діяльності. Окремі здобувачі освіти відповідально ставляться до процесу навчання.

	<p><i>Окремі вчителі організують самооцінювання та взаємооцінювання здобувачів освіти</i></p> <p><i>Система оцінювання навчальних досягнень учнів в закладі освіти потребує доопрацювання.</i></p>
--	--

Рівні оцінювання:

Вимога/правило	Рівень освітньої діяльності
2.1.	Достатній
2.2.	Достатній
2.3.	Потребує покращення
За напрямом 2:	Достатній

Шляхи удосконалення освітньої діяльності закладу освіти
<p>Педагогічним працівникам:</p> <ul style="list-style-type: none"> - розробити адаптовані до критеріїв оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти, рекомендованих МОН України, критерії оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти відповідно до кожного виду роботи та виду їх діяльності, чітко формулювати зміст завдань, пояснювати специфіку їх виконання, активізувати причинно-наслідкові зв'язки, оцінювати діяльність учнів з обґрунтуванням виставлених оцінок та ознайомлювати з ними здобувачів освіти; - систематично інформувати учнів та їхніх батьків про критерії оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти, проводити роз'яснювальну роботу з цього питання; оприлюднювати критерії оцінювання навчальних досягнень учнів шляхом розміщення на інформаційних стендах в класних кімнатах/навчальних кабінетах та на сайті закладу освіти; - використовувати прийоми самооцінювання та взаємооцінювання як партнерські взаємодії, коли учні допомагають один одному покращувати свої навчальні результати; забезпечувати зворотній зв'язок щодо якості виконання завдань учнями (різні форми рефлексії, наприклад, методики зворотного зв'язку: листи самооцінювання, ментальні карти, оцінювання за результатом та ін.); - використовувати різнорівневі завдання для стимулювання учнів до пізнавальної діяльності та критичного мислення. <p>Керівникові закладу освіти:</p> <ul style="list-style-type: none"> - провести, на засіданнях педагогічної ради, навчально-методичні заходи з обговорення проблемних питань формування ключових компетентностей як складової становлення успішної особистості учня; - провести, на засіданнях педагогічної ради, обговорення та навчання щодо всебічної допомоги здобувачам освіти у вихованні їхньої відповідальності до навчання: чіткого визначення мети навчання, орієнтування на його прикладний

характер, формування критичного мислення, надання здобувачам освіти свободи вибору.

- забезпечити реалізацію заходів (круглі столи, тренінги, презентації та ін.) з метою здійснення усіма педагогічними працівниками закладу формувального оцінювання як ефективного інструмента щодо відстеження індивідуального поступу здобувачів освіти та коригування результатів під час вивчення предметів навчального плану.